

श्रीअन्तु प्रकाशन (प्रा.)लि.

पूर्वाञ्चल

Purwanchal National Daily

बलात्कार पीडित युवती भन्दै तस्वीर सार्वजनिक गरेपछि...

भापा, माघ ३। क्रिकेटर सन्दीप लामिछानेबाट पीडित युवती भन्दै एक तस्वीर सार्वजनिक गर्ने युवकलाई प्रहरीले संबुवासभावाट पक्राउ गरेको छ। 'गौशाला २६' भन्दै ती युवकले एक युवतीको तस्वीर सामाजिक सञ्जालमा सार्वजनिक गरेका थिए। तस्वीर सार्वजनिक गर्ने केशरमान राईलाई प्रहरीले बुधवार संबुवासभावाट पक्राउ गरी काठमाडौं ल्याएको सोलले जानकारी दिएको छ। साइबर ब्युरोले ती युवकविरुद्ध सात दिनको म्याद लिई अनुसन्धान अगाडि बढाएको छ।

वर्ष : २९ ◆ अङ्क : ६२ ◆ पृष्ठ ४ ◆ विर्तामोड ◆ विसं २०८० माघ ४ गते बिहवार (Thursday, Jan 18, 2024) नेपाल सम्वत् १९४४ Web : www.purwanchaldaily.com ◆ मूल्य रु : ५/- भारतमा भा.रु : ४/-

नक्कली मदिरा बेचबिखन गर्ने ९ जना पक्राउ

भापा, माघ ३। काठमाडौंमा नक्कली मदिरा बेचबिखन गर्ने ९ जना पक्राउ परेका छन्। नेपाल प्रहरीको काठमाडौं उपत्यका अपराध अनुसन्धान कार्यालयले पत्रकार सम्मेलन गरी विभिन्न स्वदेशी तथा विदेशी ब्राण्डका नक्कली मदिरा उत्पादन गरी विक्री वितरणमा संलग्न गिरोह पक्राउ परेको जानकारी दिएको हो। काठमाडौंको कागेश्वरी नगरपालिकास्थित थलीमा एक घर भाडामा लिई उनीहरूले नक्कली मदिरा उत्पादन गरी बजार मूल्यभन्दा कम मूल्यमा विक्री

वितरण गर्ने गरेको सो कार्यालयका डीएसपी अनिल घिमिरेले बताए। पक्राउ पर्नेहरूमा रामेछापका वर्ष २८ का मनोज खत्री र वर्ष ३६का विनोदकुमार कार्की, सिन्धुपाल्चोकका २७ वर्षका मोहन खड्का, सिन्धुलीका वर्ष २८का गौरव तामाङ, काठमाडौं कागेश्वरी मनोहरा नगरपालिकाका ३६ वर्षका सुमन नगरकोटी, सिन्धुलीका ४० वर्षका अर्का लेखविक्रम थापा रहेका छन्। त्यसैगरी रामेछापका वर्ष २०का मनिष खत्री, २३ वर्षका महेश खत्री र सिन्धुपाल्चोकका १८ वर्षका रोशन कार्कीलाई

पनि पक्राउ गरिएको जनाएको छ। उनीहरूको साथबाट नक्कली मदिराको विक्री वितरणमा प्रयोग हुने गरेको आन्तरिक राजश्व विभागको नक्कली अन्तःशुल्क स्टिकर पनि ठूलो परिमाणमा बरामद गरिएको प्रहरीले जनाएको छ। डीएसपी घिमिरेले नक्कली मदिराहरू विक्री वितरण गर्ने ठाउँको पनि अनुसन्धान भइरहेकाले उनीहरूलाई पनि छिड्ने पक्राउ गरी कारवाहीको दायरामा ल्याउने बताए। प्रहरीले उनीहरूको साथबाट नक्कली खुकुरी रम २८८ बोललगायतका मदिरा पनि बरामद गरेको थियो।

भापाका तीन पालिकामा स्थानीय आर्थिक विकास कार्यक्रम

भापा, माघ ३। भापाका तीन वटा स्थानीय तह नवप्रवर्तनमा आधारित स्थानीय आर्थिक विकास कार्यक्रमका लागि छनौट भएका छन्। छनौटमा परेका पालिकाहरूमा कमल, कचनकवल र भापा गाउँपालिका रहेका छन्। संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयले कार्यक्रमका लागि छनौट गरेका १०४ वटा पालिका मध्ये भापाका तीनवटा पालिका समावेश भएका हुन्। छनौट भएका स्थानीय तहहरूमा कार्यक्रम सञ्चालनका लागि एकमुष्ट रूपमा ८८ करोड ५० लाख रुपैयाँ पठाइएको मन्त्रालयको सोत परिचालन समन्वय शाखाका शाखा अधिकृत नमराज सापकोटाले जानकारी दिए। नवप्रवर्तनमा आधारित स्थानीय आर्थिक विकास कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि-२०८० बमोजिम आर्थिक वर्ष २०८०/०८१को कार्यक्रम सञ्चालनका लागि आवेदन दिने स्थानीय तहहरूमध्ये तोकिएको योग्यता र आधार पूरा गरेका स्थानीय तहहरूलाई छनौट गरिएको मन्त्रालयले जनाएको छ। जसमा कोशी प्रदेशका २०, मधेश प्रदेशका १७, बागमती प्रदेशका १७, गण्डकी प्रदेशका ११, लुम्बिनी प्रदेशका १४, कर्णाली प्रदेशका १० र सुदूरपश्चिम प्रदेशका ११ वटा स्थानीय तहहरू छनौट भएको मन्त्रालयका अधिकृत सापकोटाले बताए। उनका अनुसार २४२ वटा स्थानीय तहले निवेदन दिएका थिए। तर, कार्यविधिमा समावेश गरेको मापदण्ड पूरा गरेका १०४ वटालाई मात्र छनौट गरिएको हो। छनौटका लागि सामान्य प्रशासनमन्त्री अनितादेवी आफ्नै निर्णय गरेर छनौट गरेकी थिइन्। यता सो कार्यक्रमका लागि छनौटमा परेका पालिकाहरूमा इलामको इलाम नगरपालिका, देउमाई नगरपालिका, सुर्खेत नगरपालिका, माई नगरपालिका, माई जोगमाई गाउँपालिका रहेका छन्। त्यस्तै पाँचथरको कुम्भायक गाउँपालिका रहेको छ। यता मोरङमा भने केरावारी गाउँपालिका, उलावारी नगरपालिका छनौटमा परेका छन्।

के हो नवप्रवर्तनमा आधारित स्थानीय आर्थिक विकास कार्यक्रम ? सरकारले नवप्रवर्तनमा आधारित स्थानीय आर्थिक विकास कार्यक्रमका माध्यमबाट स्थानीय क्षेत्रमा समावेशी, जलवायु अनुकूलन र दिगो आर्थिक विकासलाई प्रवर्द्धन गर्न, उत्पादन र उत्पादकत्ववृद्धि गरी स्थानीय उद्यमशीलता अभिवृद्धि गर्न एवम् रोजगारी र आयवृद्धि गर्न निजी क्षेत्र, सामुदायिक क्षेत्र तथा सहकारी क्षेत्रलाई परिचालन गर्दै स्थानीय आर्थिक समृद्धि हासिल गर्ने लक्ष्य लिइएको छ। जसका लागि सामान्य प्रशासन मन्त्रालयले कार्यविधि बनाएर यो कार्यक्रम अघि बढाएको हो। यस कार्यक्रममार्फत युवाहरूमा सिप विकास र आर्थिक विकासमा सहयोग पुग्ने सरकारको अपेक्षा रहेको छ। कार्यक्रमको कार्यक्षेत्र स्थानीय आर्थिक विकास पूर्वाधार निर्माण, आर्थिक सशक्तिकरण तथा व्यवसाय विकास, सिप विकास उद्यमशीलता विकास तथा औद्योगिक प्रवर्द्धन, विशिष्टीकृत वस्तु उत्पादन तथा बजारीकरण रहेको बताइएको छ।

माल्टा पठाउँछु भनेर ठगने युवती पक्राउ

काठमाडौं, माघ ३। माल्टा पठाउँछु भनेर ठगोको आरोपमा प्रहरीले एक जना युवतीलाई पक्राउ गरेको छ। पक्राउ पर्नेमा पाल्पा घर भएर काठमाडौंको स्वयम्भू बस्ने मायादेवी राना रहेकी छिन्। ३० वर्षीया मायादेवीले माल्टा पठाउने सपना देखाएर ४३ लाख रुपैयाँ ठगोको आरोप छ। उनलाई स्वयम्भूबाट पक्राउ गरिएको उपत्यका अपराध अनुसन्धान कार्यालयका एसपी मिलन केसीले जानकारी दिए। पाल्पाको वन्यासकाली गाउँपालिका-१ घर भएकी मायादेवीले दीपकराज कँडेल समेतलाई माल्टामा १ लाख ५० हजार कमाई हुन्छ भनेर प्रत्येक ८ लाख कमाई थिइन्। ४३ लाख रुपैयाँ लिएपछि उनी सम्पर्कविहीन भएकी हुन्। आरोपीलाई कानूनी कारवाहीका लागि प्रहरीले वैदेशिक रोजगार विभागमा पठाएको छ।

पाथीभरा: एक महिनाको भेटी ३५ लाख

फडिलिङ, माघ ३। ताप्लेजुडमा अवस्थित पाथीभरा देवीको मन्दिरमा एक महिनामा रु. ३५ लाखभन्दा बढी भेटी रकम सङ्कलन भएको छ। पाथीभरा दर्शन गर्न पुगेका भक्तजनले चढाएको तथा दान गरेको भेटी रकम रु. ३५ लाखभन्दा बढी रहेको पाथीभरा क्षेत्र विकास समितिमा कार्यकारी निर्देशक प्रजिन हाड्वाङले जानकारी दिए। उनका अनुसार पुसमा मात्र कूल रु. ३५ लाख २९ हजार भेटी रकम सङ्कलन भएको हो। पुसमा भक्तजनले पाथीभरा देवीका नाममा चढाएको र दान गरेको भेटी रकम सङ्कलन गरी सार्वजनिक

राष्ट्रियसभा निर्वाचन सुरक्षा व्यवस्था गर्न सरकारलाई निर्देशन

भापा, माघ ३। निर्वाचन आयोगले यही माघ ११ गते हुने राष्ट्रियसभा सदस्य निर्वाचनमा आवश्यक सुरक्षा व्यवस्था मिलाउन सरकारलाई निर्देशन दिएको छ। उच्चस्तरीय निर्वाचन सुरक्षा समितिका संयोजक आयुक्त सगुन शम्शेर जबराको अध्यक्षतामा बसेको आयोगको बैठकले नेपाल सरकार र गृहमन्त्रालयलाई त्यस्तो निर्देशन दिने निर्णय गरेको हो। बैठकले निर्वाचनको व्यवस्थापनलाई सुव्यवस्थित रूपमा अगाडि बढाउन मतदाता, उम्मेदवार, निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय, निर्वाचनमा खटिएका कर्मचारी, निर्वाचन सामग्री, मतदानस्थल लगायतको सुरक्षा व्यवस्थापन गर्न निर्देशन दिएको हो। प्रदेश राजधानी रहेका जिल्लाहरू क्रमशः मोरङ, धनुषा, मकवानपुर, कास्की, दाङ, सुर्खेत र कैलालीमा रहेका प्रदेश निर्वाचन कार्यालयहरूमा स्थापना भएका निर्वाचन

भापा गाउँपालिकामा ६ जनालाई दादुरा

भापा, माघ ३। भापा गाउँपालिकास्थित सन्ध्याल वस्तीका ६ जनामा दादुरा संक्रमण देखिएको छ। भापा-७ को सन्ध्याल वस्तीका ६ जनालाई दादुरा देखिएको हो। सन्ध्याल वस्तीका सन्ध्याल समुदायका दुई जना, थापा थरका तीन जना र बराइली थरका एक जनामा दादुरा पोजिटिभ देखिएको स्वास्थ्य कार्यालय भापाले जनाएको छ। त्यस्तै विर्तामोडका एकजनामा पनि दादुराको संक्रमण देखिएको छ। भापा गाउँपालिकामा ६ जनामा दादुरा आउट ब्रेक भएको स्वास्थ्य कार्यालय भापाका प्रमुख रमेश वाराकोटीले बताए। ७ वर्षदेखि ३७ वर्षसम्मका उमेर समूहका संक्रमितहरू ४ जना महिला र २ जना पुरुष रहेका छन्। सन् २०२३मा भापामा ६ जनालाई दादुरा देखिएको थियो। तर, सन् २०२४को दुई साताकै अवधिमा सात जनालाई संक्रमण देखिसकेको स्वास्थ्य प्रमुख वाराकोटीले बताए।

दर्शक र कलाकार तान्दै दोकानडाँडा

सुदबहादुर बोहोरा इलाम, माघ ४। जब विभिन्न पर्वहरू आउँछन् तब दर्शक, श्रोता र कलाकारले सन्धिचन्द्र- दोकानडाँडा। पञ्चायतकालदेखि नै द्वितीया मेला लाग्ने जिल्लाको पुरानो स्थानको रूपमा परिचित इलामको फाकफोकथुम-भमा अवस्थित एकतप्पाको दोकानडाँडा बजार हो। यसले धेरै भूगोलका मानिसलाई समेटेने गरेको छ। चाहे धुलाम्य र हिलाम्य बाटो किन नहोस्, पर्व आएपछि स्थानीयले कुनै न कुनै कार्यक्रमको आयोजना गरेरै छाड्दछन्। यहाँ गएपछि दर्शकलाई मनोरञ्जनात्मक कार्यक्रम हेर्न साथै आफ्नो कला दर्शन सामु प्रस्तुत गर्न पाइन्छ भन्ने धेरै कलाकारलाई छाप परिसकेको छ। त्यसैले पनि हुनसक्छ दोकानडाँडाले बिगत लामो समयदेखि दर्शन र कलाकारलाई तानिरहेको छ। मन लोभ्याउँदै हेरेक समय ध्यान खिचिरेको छ। तर, दोकानडाँडाको सेरोफेरोमा भने व्यवस्थित कार्यक्रम स्थलको अभाव उतिकै खिडिएको देखिन्छ। यो ठाउँमा हुने विभिन्न कार्यक्रममा दर्शकको पुर्इचो त्यतिकै हुने गर्दछ तर निर्माणप्राप्त राँके-गैँडे सडकको काम सुस्त गतिले हुँदा यात्रा कठिन हुने र कार्यक्रम गरिने आधिकारिक स्थान उपलब्ध नहुँदा धेरै चुनौति खेप्नु परेको आयोजकले बताएका छन्। कहिले खेतबारीमा त कहिले बाटोमा र खेलमैदान तिर आयोजना गर्नु परेको स्थानीयवासीको दुःखेसो छ। विभिन्न चाडपर्वको अवसरमा फुटबल, भलिबल, रोटेपिङ्ग, मनोरञ्जनात्मक कार्यक्रम, विभिन्न जातजातिको पहिचान भन्कने सांस्कृतिक प्रदर्शनी भएतापनि हालसम्म सहज ठाउँ उपलब्ध नहुँदा सोचेजस्तो आगन्तुकलाई सम्मान गर्न नसकिएको स्थानीय समाजसेवी पञ्चबहादुर योडाहाङ लिम्बू बताउँछन्। लोप हुँदै गएका कला, संस्कृति, परम्परा संरक्षण गर्दै आन्तरिक पर्यटनको विकासमा सहायता पुऱ्याउने र युवापिढीलाई संस्कार र संस्कृति हस्तान्तरण गर्न सहायता पुग्ने उद्देश्यले फरक-फरक किसिमका मेला, महोत्सव, प्रदर्शनी तथा कार्यक्रमको आयोजना गरिँदै आएको समाजसेवी अनुवा योडाहाङ लिम्बूको भनाइ छ। चर्चित धार्मिकस्थल गजुरमुखी धाम जाने बाटोमा पर्ने यो ठाउँ नजिकै किराँत माइदिहम, अतिउर्वर क्षेत्र खबुवा बेंशी, सती हुंगा लगायतका धार्मिक तथा पर्यटकीय स्थानहरू छन्। भौगोलिक हिसावले जम्काभेट हुने संगमस्थल मानिने यस भूगोलका वासिन्दा सामाजिक कार्यमा एकजुट हुने गरेका छन्। बहुधार्मिक

ग्रामीण क्षेत्रमा बढ्यो 'खेलकुद क्रेज'

इलाम, माघ ३। जिल्ला सदरमुकाममा हुँदै आएको राष्ट्रपति रनिङ शिल्ड प्रतियोगिता ग्रामीण क्षेत्रमा आयोजना गर्न थालिएपछि गाउँ-गाउँमा खेलकुदको 'क्रेज' बढेको छ। सदरमुकाम केन्द्रित हुँदै आएको रनिङ शिल्ड जिल्ला खेलकुद विकास समितिको पहलमा गत वर्षदेखि ग्रामीण क्षेत्रमा आयोजना गर्न थालिएको हो। यतिबेला पालिकाको विद्यालयस्तरीय राष्ट्रपति रनिङ शिल्डको छनौट चरणका प्रतिस्पर्धा केही पालिकामा सम्पन्न भएको छ भने केहीमा हुने तयारी छ। यहाँको १० पालिकामध्ये माई र देउमाई नगरपालिका सहित रोड र माईजोगमाई गाउँपालिकामा विद्यालयस्तरीय प्रतियोगिता सम्पन्न भइसकेको छ। माइसेबुङ गाउँपालिकामा प्रतियोगिता भइरहेको जिल्ला खेलकुद विकास समितिका अध्यक्ष खगेन्द्र बाँस्तोलाले जानकारी दिए। सबै पालिकाले खेलकुदमा बजेटको व्यवस्था गरी

पालिकास्तरीय प्रतियोगिता आयोजनासँगै विद्यालयस्तरीय राष्ट्रपति रनिङ शिल्डको तयारी थालेका छन्। रनिङ शिल्ड उपाधि चुम्नका लागि वर्षभरि खेलकुदका विभिन्न प्रतियोगिता पालिकास्तरमा गर्न थालिएको उनले बताए। उनले १४औँ राष्ट्रपति रनिङ शिल्ड प्रतियोगिता माइसेबुङमा आगामी फागुनको पहिलो साता आयोजना राष्ट्रपति रनिङ शिल्ड हुने जानकारी दिए। ग्रामीण खेलकुदको विकास गर्ने उद्देश्यले गतवर्ष १३औँ राष्ट्रपति रनिङ शिल्ड फाकफोकथुम गाउँपालिकामा आयोजना गरिएको थियो। उक्त प्रतियोगिताको समापनको अवसरमा यस वर्षको रनिङ शिल्ड आयोजना गर्न अग्रसर माइसेबुङलाई भण्डा हस्तान्तरण गरिएको थियो। यसपटक पनि आगामी वर्षको रनिङ शिल्ड आफ्नो

जनाएको छ। आयोजक पालिकाले अलि बढी आर्थिक दायित्व लिने गरेको छ भने जिल्लाका अन्य सबै पालिकाले प्रतियोगिता सम्पन्न गर्नका लागि आर्थिक सहयोग गर्ने गरेका छन्। अध्यक्ष बाँस्तोलाले भने- टालटुले रूपमा हुने प्रतियोगितालाई हामीले ग्रामीण क्षेत्रमा लगेपछि ग्रामीण खेल पर्यटनको समेत विकास भएको छ। माई नगरपालिकाले चालू आर्थिक वर्षमा २२ लाख रुपैयाँ बजेट बिनियोजन गरेको छ। पालिका स्तरीय राष्ट्रपति रनिङ शिल्ड प्रतियोगिता गर्दा नगरपालिकाले प्रत्येक विद्यालयलाई १० हजार रुपैयाँ खर्च र खाजा खर्च उपलब्ध गराएको नगर प्रमुख खम्बा सिं लिम्बूले जानकारी दिए। उनले भने- राष्ट्रपति रनिङ शिल्ड ग्रामीण क्षेत्रमा हुन थालेपछि सबैले अवसर पाएका छन्, यो राम्रो हो। उनले सरकार परिवर्तनसँगै जिल्लाको खेलकुद नेतृत्व परिवर्तन हुने क्रमले खेल क्षेत्र ओभरले

सिम्पिक सहकारीद्वारा ज्येष्ठ नागरिकलाई कम्बल

भापा, माघ ३। सिम्पिक बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.ले विर्तामोड-६ का ज्येष्ठ नागरिकलाई कम्बल वितरण गरेको छ।
एक कार्यक्रमको आयोजना गर्दै सहकारीले १ सय ४० जना ज्येष्ठ नागरिकलाई कम्बल वितरण गरेको हो।
सामाजिक उत्तरदायित्व अन्तर्गत सहकारीले ज्येष्ठ नागरिकलाई जाडो बढिरहेको बेला न्यानो कम्बल वितरण गरेको संस्थाका अध्यक्ष सुवास भट्टराईले जानकारी दिए। उनका अनुसार कम्बल वितरण गर्दै ज्येष्ठ नागरिकलाई मिष्ठान्न भोजन समेत गराइएको थियो।
विर्तामोड नगरप्रमुख पवित्रा महतारा प्रसाई, वडाध्यक्षहरू सूर्यप्रसाद कन्दुवा, अश्वरत्न कृष्ण खरेल, संस्थाका अध्यक्ष

भट्टराई, कार्यकारी प्रमुख कमल बस्नेत लगायतले कम्बल वितरण गरेका थिए। सहकारीले यसअघि कचनकवल, बाइरेशीमा पनि कम्बल वितरण गरेको थियो। ६२ हजार सदस्य रहेको सिम्पिक सहकारीले चाँडै पाँचथर यशोकामा समेत कम्बल वितरणको तयारी गरिरहेको जनाएको छ। शिक्षा, स्वास्थ्य र कृषि क्षेत्रलाई प्राथमिकता दिइरहेको सहकारीले भापा, मोरङ, इलाम र पाँचथरसहितका जिल्लाहरूमा सेवा प्रदान गरिरहेको छ।
सहकारी क्षेत्रले गरीव, विपन्नको परिवारमा जन्मदाईले मृत्युसम्म सेवा गर्ने संस्थाका कार्यकारी प्रमुख बस्नेतले जानकारी दिए। कम्बल पाउने ज्येष्ठ नागरिकहरूले कम्बल वितरण गरेकोमा संस्थालाई धन्यवाद दिएका छन्।

बालविवाह न्यूनीकरण तथा महिला सशक्तीकरण तालिम

विर्तामोड, माघ ३। बालविवाह न्यूनीकरण तथा महिला सशक्तीकरणका लागि जनचेतनासंगै शैक्षिक क्षेत्रको विकासका लागि लामुनपने प्रदेश सांसद लक्ष्मी गणेशले बताएकी छन्।
भापाको विर्तामोडमा तीन दिवसीय बालविवाह न्यूनीकरण तथा महिला सशक्तीकरण तालिमको उद्घाटन गर्दै प्रदेश सांसद गणेशले अशिक्षाका कारण बालविवाह हुने गरेको शैक्षिक रूपमा त्यसलाई उजागर गर्दै समाजमा हुने बालविवाह विरुद्ध जनचेतना जगाउनुपर्ने उल्लेख गरिन्।

भूमिका रहेको उल्लेख गरे।

कार्यक्रममा भापाका प्रहरी प्रमुख पृथ्वी उपरीक्षक दुर्गा राज रेग्मीले समाजमा हुने बालविवाह रोक्न सबै पक्ष लागुनुपर्ने बताए।

कार्यक्रममा मेचीनगरपालिकाको उपप्रमुख मीना उप्रेतीले मेचीनगरमा मुख्य कार्यालय रहेको महिला जनचेतना केन्द्रले प्रदेशस्तरीय कार्यक्रम गरेर प्रदेशभर आफ्नो प्रभाव बढाएको भन्दै खुशी व्यक्त गरिन्। उनले बालविवाह रोक्न टोल-टोलमा सचेतना कार्यक्रम गर्नुपर्ने भन्दै त्यसका लागि आफ्नो पालिका हातेमालो गर्न तयार रहेको बताइन्।
भापाका प्रमुख जिल्ला अधिकारी बन्धु बाँस्नोले बालविवाह गर्दा हुने दण्ड सजायका विषयमा ग्रामीणस्तरसम्म सचेतना नपुग्दा सानै उमेरमा विवाह गर्नेहरू बढेको उल्लेख गरे। स्थानीय पालिकाले बालविवाह रोक्नका लागि विशेष योजना बनाएर काम गर्नुपर्ने भन्दै उनले बालविवाह रोक्न बाल क्लब, बाल सञ्जाल तथा महिला जनचेतना केन्द्र जस्ता संघ-संस्थाको महत्वपूर्ण

जिल्लामा बालविवाह सम्बन्धि एउटा पनि उजुरी दर्ता नभएको भन्दै उनले कतिपय बालविवाहलाई प्रहरीले घरमै पुगेर रोकेको उल्लेख गरे। उनले बालविवाह रोक्न प्रहरीले विभिन्न संघ-संस्थासँग मिलेर विभिन्न सचेतनामूलक कार्यक्रमहरू गर्दै आएको जानकारी दिए। उनले महिला जनचेतना केन्द्रले प्रदेशस्तरीय कार्यक्रम गरेर समाजमा उदाहरणीय कार्यक्रम गरेको उल्लेख गरे।
महिला जनचेतना केन्द्रकी संस्थापक अध्यक्ष राधा प्रधान कार्कीले औचित्यमाथि प्रकाश पारेको कार्यक्रममा स्वागत संस्थाकी सचिव भूवन सुब्बाले गरेकी थिइन्। कार्यक्रमको सञ्चालन सञ्चारकर्मी सुम्सा राजवंशीले गरेकी थिइन् भने तीन दिनसम्म सञ्चालन हुने तालिमको सहजीकरण दिलप्रसाद मगरले गर्ने बताइएको छ।

अयोध्यामा राम मन्दिर: नेपालमा किन बढ्यो चासो

काठमाडौं, माघ ३। भारतको अयोध्यामा आउँदो सोमवार ८ गते राम मन्दिरको प्राणप्रतिष्ठा हुँदा तालिका हेरफेर नभएमा पूर्वराजा ज्ञानेन्द्र शाह मधेश प्रदेशमा रहने छन्।
वीरराज्यमा माघ १३ गते गरिने आफ्नो अभिनन्दनको निमित्त उनी मधेश प्रदेश पुगेर विभिन्न जिल्लाको भ्रमण गरिरहेका छन्। कतिपय भारतीय महन्तले हिन्दू-सम्राटको उपाधि दिने गरेकाले पनि भारतमा निकै महत्त्व साथ हेरिएको राम मन्दिरको प्राणप्रतिष्ठामा उनको सहभागितावारे चासो रहेको पाइन्छ।

मधेश प्रदेशमा पूर्वराजासँगै रहेका उनका स्वकीय सचिव सागर तिमिल्सिनाले त्यसबारे आफूलाई कुनै जानकारी नभएको बताउँदै संवाद सचिवसँग बुझ्न भने। काठमाडौंमा रहेका संवाद सचिव फणिराज पाठक भन्छन्- अहिलेसम्म मैले केही थाहा पाएको छैन।

अयोध्यामा हुन लागेको प्राणप्रतिष्ठामा भारतीय प्रधानमन्त्री नरेन्द्र मोदी लगायत देश र विदेशका विशिष्ट पाहुना सहभागी हुने बताइएको छ।

हिन्दू-सम्राट र योगी आदित्यनाथ
राम जन्मभूमि अयोध्या भारतको उत्तर प्रदेशमा पर्छ, जहाँका मुख्यमन्त्री योगी आदित्यनाथ भएकाले पनि पूर्वराजा ज्ञानेन्द्रको सहभागिताप्रति थप चासो बढेको बताइन्छ।
मुख्यमन्त्री आदित्यनाथ प्रधानमन्त्री मोदीकै दलका हुन्। मुख्यमन्त्री वन्नुअघि योगी आदित्यनाथले सन् २०१६ मा काठमाडौंमा आयोजित अन्तर्राष्ट्रिय विराट हिन्दू महासम्मेलनको उद्घाटन कार्यक्रमलाई सम्बोधन गरेका थिए। उनले ज्ञानेन्द्र शाहलाई 'दुनियाँका एक सय करोडभन्दा धेरै हिन्दूहरूका हृदय सम्राट, हिन्दू सम्राट श्री ५ महाराज' र कोमल शाहलाई 'सम्माननीय हिन्दू साम्राज्य' भनेर सम्बोधन गरेका थिए। सन् २०१७मा उत्तर प्रदेशको मुख्यमन्त्री बनेका योगी आदित्यनाथसँग शाहले सन् २०१८ को जनवरीमा भेट गरेका थिए।

उनीहरूबीच सन् २०२३ को मे महिनामा पनि भेटवार्ता भएको थियो। नेपालका शाह वंशीय राजा र भारतको गोरखनाथ मन्दिरबीच पुरानो सम्बन्ध छ। सत्ताधारी भारतीय जनता पार्टी (भाजपा)का अध्यक्षसमेत रहिसकेका भारतीय रक्षामन्त्री राजनाथ सिंहले पनि मन्त्री हुनु अघि नेपालमा राजसंस्था र हिन्दू राष्ट्र पुनर्स्थापनाको पक्षमा खुला रूपमा बोलेका थिए।

शंकराचार्यको असन्तुष्टि र पूर्वराजाको सम्बन्ध
भारतमा आउँदो आम चुनावलाई मध्यनजर राखेर मोदीले 'धार्मिक राजनीतिको निमित्त अयोध्यालाई प्रयोग गर्न खोजिरहेको' आरोप विपक्षी दलहरूले लगाइरहेका छन्। कतिपय शंकराचार्य र महन्तहरूसमेत अयोध्यामा हुन थालेको प्राणप्रतिष्ठालाई लिएर असन्तुष्ट छैनन्। भारतको ज्योतिर्मठका शंकराचार्य अविमुक्तेश्वरानन्द सरस्वतीले 'अहिले त्यहाँ शास्त्रलाई बेवास्ता गरिएको, मन्दिर अझै पूर्ण नभएको र प्रतिष्ठा भइरहेको, अचानक गर्नु पर्ने अवस्था नदेखिएको' भन्दै असन्तुष्टि जनाएका छन्।
गोवर्द्धन मठका शंकराचार्य निश्चलानन्द सरस्वती पनि सहभागी नहुने बताइएको छ। हुन लागेको प्राणप्रतिष्ठा शास्त्र अनुसार नहुने भन्दै उनले त्यहाँ जानु उचित नभएको बताएका छन्। हिन्दूहरूका चार धाममध्ये जगन्नाथ मन्दिर रहेको पुरीमा गोवर्द्धन, रामेश्वरममा शृङ्गेरी, द्वारकामा शारदा र वद्रीनाथमा ज्योतिर्मठ छन्।
गोवर्द्धन मठ रहेको जगन्नाथ मन्दिरसँग पनि नेपाली राजसंस्थाको पनि पुरानो सम्बन्ध छ। स्वामी निश्चलानन्दले आफू मठको शंकराचार्य नियुक्त भएको २५औं वर्षगाँठको अवसरमा पूर्वराजा शाहलाई २०७४ सालमा निम्त्याएका थिए।
उनी नेपाल हिन्दू राष्ट्र नै भएको बताउँदै आएका शंकराचार्य हुन्। भारतीय सञ्चारमाध्यमका अनुसार उनले सन् २०२५ सम्ममा भारत हिन्दू राष्ट्र बन्ने घोषणा पनि

गरेका छन्।

नेपालबाट को-को निम्त्याइए ?

भाजपाले पनि त्यसमा सघाउन खोजिरहेको अनुमान र विश्लेषण नेपालमा गरिन्छ। कतिपय विश्लेषणहरू भारतको हिन्दूवादी सङ्गठन राष्ट्रिय स्वयंसेवक संघ (आरएसएस) ले पनि नेपालमा हिन्दूवादी गतिविधिलाई सघाइरहेको ठाउँछन्।
विश्व हिन्दू परिषद नेपालका अध्यक्ष टीकाबहादुर पहारीले प्राणप्रतिष्ठामा नेपालबाट करिब तीन सय जनाको सहभागिता हुने चर्चा सुनेको बताए। भारत सरकारसँग सुरक्षा लगायतवारे सल्लाह गरेर मन्दिरको समितिले नै आमन्त्रणको चाँजोपाँजो मिलाएको छ।
नेपालमा रहेका सम्बन्धित महन्त, सम्प्रदाय र अखडा लगायतलाई श्रीराम जन्मभूमि तीर्थ क्षेत्रले निम्ता दिइरहेको बताइन्छ।
हिन्दू स्वयंसेवक संघ नेपालको कोशी सम्भाग,

विराटनगरका प्रचारक कुशेशकुमार साहका अनुसार त्यस प्रदेशमा चारजना सन्तलाई निम्ता दिइएको छ।
उनले विराटनगरस्थित लक्ष्मी नारायण मन्दिरका पीठाधीश स्वामी अच्युत प्रपन्नाचार्य, सुनसरीको चतरास्थित स्वामी बाल सन्त मोहनशरण देवाचार्य, चतराकै स्वामी सिद्धबाबा र भापाको शिवसत्ताक्षी धामका पीठाधीश स्वामी नन्दकिशोर भारद्वाजलाई प्राण प्रतिष्ठामा सहभागी हुन निम्ता हस्तान्तरण गरिएको जानकारी दिए।
त्यस्तै पशुपतिनाथ र जानकी मन्दिरका महन्तका साथै धार्मिक गतिविधिमा सक्रिय र योगदान दिएका व्यक्तिहरूलाई पनि निम्ता आएको बताइएको छ।
प्राणप्रतिष्ठा माघ ८ गते हुँदैछ। पत्रमा माघ ७ गते अघि नै पुग्ने योजना बनाउन आग्रह गरिएको छ। जति छिटो पुग्यो त्यति सुविधा हुने भन्दै पत्रमा हिलो गर्दा भन्नुको सामना गर्नुपर्ने हुनसक्ने उल्लेख छ। श्रीराम जन्मभूमि तीर्थ क्षेत्रका महासचिव चम्पत रायको हस्ताक्षर

रहेको निम्ता पत्रमा भनिएको छ- हाम्रो प्रबल इच्छा छ, कि तपाईं यस पुनीत अवसरमा अयोध्यामा उपस्थित भएर प्राणप्रतिष्ठाको साक्षी बन्नुहोस् र महान् ऐतिहासिक दिवसको ग्रामिण अभिवर्द्धन गर्नुहोस्। (निम्ता हिन्दी भाषामा छ।)

नेपालभित्र पनि आन्तरिक तयारी

विश्व हिन्दू परिषद नेपालका राष्ट्रिय सङ्गठन सचिव प्रह्लादकुमार रेग्मीका अनुसार त्यस दिन नेपालमा पनि साइत अनुसार कार्यक्रमहरू निर्धारण गरिएका छन्।
हिन्दू स्वयंसेवक संघ नेपालका प्रचारकसमेत रहेका रेग्मीले भने- नेपाल भरका पाँच हजार मन्दिरहरूमा त्यो दिन मध्यान् १२ बजेदेखि १ बजेसम्म सत्सङ्ग भजन कीर्तन गर्ने, विजय महामन्त्र जप, आरती तथा प्रसाद वितरण अनि साँझ सबै हिन्दूहरूलाई दीप उत्सव गर्न आह्वान गरिएको छ। उनका अनुसार सामूहिक रूपमा कलश यात्रा गर्ने जस्ता योजना पनि बनाइएका छन्।
भारतीय प्रधानमन्त्री नरेन्द्र मोदीले आफ्ना नागरिकलाई 'रामज्योति बाल' र दीपावली मनाउन' आग्रह गरेका छन्। जब अयोध्यामा प्रभु राम विराजमान हुनेछन्- २२ जनवरीको साँझ पुरै हिन्दुस्तानमा जगमग-जगमग हुनु पर्ने छ- मोदीले भनेका छन्।
नेपालको संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालयले अयोध्यामा हुन लागेको प्राणप्रतिष्ठामा नेपालबाट औपचारिक सहभागिताको निमित्त कुनै तह र निकायलाई गरिएको निमन्त्रणावारे जानकारी नभएको बताइएको छ।
मन्त्रालयका सूचना अधिकारी रामकृष्ण श्रेष्ठले भने- त्यस सम्बन्धमा मलाई कुनै जानकारी छैन। भारतमा लामो विवादपछि अयोध्यामा राम मन्दिरको निर्माण शुरु भएको हो। त्यो विषय धार्मिक मात्र नभई कानूनी र राजनीतिक मुद्दा पनि बन्दै आएको छ। दीवीसी

ग्रामीण ...

परको समेत गुनासो गरे। नगर प्रमुख लिम्बूका अनुसार माई नगरपालिकाले राष्ट्रपति रिनड शिल्डको छनौट चरणमा ६ लाख रुपैयाँ खर्च गरेको छ भने राष्ट्रपति रिनड शिल्डको हामीले पनि सहयोग गर्न हो- अध्यक्ष राईले भने। पालिकास्तरवाहेक वडागतस्तरमा पनि खेल क्षेत्रका लागि रकम छुट्याएको छ। पालिकाले प्रतियोगितासँगै खेलमैदान निर्माणको कामसमेत गरिरहेका छन्।
यसपटकको राष्ट्रपति रिनड शिल्ड फागुन पहिलो साता हुँदैछ। प्रतियोगितामा छात्र/छात्रा भलिबल, हाइजम्प, लडजम्प र मार्सलआर्टका सबै विधाका खेल हुनेछन्। पालिकास्तरबाट छनौट भई जिल्लास्तरमा र जिल्लास्तरमा छनौट भएका खेलाडीले प्रदेशस्तरीय खेलमा सहभागिता जनाउनेछन्। रिनड शिल्डवाहेक इलामका ग्रामीण क्षेत्रमा विभिन्न प्रतियोगिता आयोजना हुने गरेका छन्। जिल्लामा विगत वर्षमा माईभ्याली गोल्डकप आयोजना हुँदै आएकाता यस वर्ष माईभ्याली गोल्डकप स्थगित गरिएको छ। इलाम गोल्डकप हुने भएपछि ठूलो टुँडीखेलमा यतिबेला बाँसको प्यारापिट निर्माण भइरहेको छ। स्थायी प्यारापिट अभावमा बाँसको प्यारापिट निर्माण गर्दा रु. १२ लाखभन्दा बढी रकम सकिएको आयोजक रेडर्स फुटबल क्लबका सचिव प्रकाश घिमिरेले जानकारी दिए।

दर्शक ...

मिश्रित मानव वस्तीले यस ठाउँमा सुन्दरता थपेको छ। यसकारण सबैले हातेमालो गर्दै साथ सहयोग गरेर हरेकपटक कार्यक्रमको आयोजना गर्नु यहाँका स्थानीयको विशेषता नै बनिस्केको स्थानीय अनुवा युवक प्रकाश परियार बताउँछन्। यस ठाउँमा आयोजना गरिने कार्यक्रममा राष्ट्रियस्तरका कलाकारहरू समेतको उपस्थिति हुने गरेको छ। उनीहरूलाई देखा पाउँदा वृद्धापाका र युवायुवतीहरू दंग पर्दै साँगैतिक माहोलमा रात बितेको पत्तै पाउँदैनन्।
यसैबीच ककफेन्का तडनाम (५०८४) २०८० माघ १ गते किराँत याक्थुड चुम्बुड वडाकमिटीको आयोजनामा भलिबल, वृहत् राष्ट्रिय तथा स्थानीय कलाकारहरूको उपस्थितिमा सांस्कृतिक कार्यक्रम, नृत्य प्रतियोगिता, विभिन्न जातिहरूको भाँकी प्रदर्शन, च्याबुड नाच, हुरा, मारुनी, लाखे, साकेला नाच, भाले भिक्नेलगायत विभिन्न मनोरञ्जनात्मक कार्यक्रमहरूको गरिएको थियो। उक्त कार्यक्रममा द भ्वाइस अफ नेपाल सिजन फोरका उपविजेता गायिका सविना थोडाहाड र फक्तालुड आइडल तथा गायक आइन्ड नेम्बाङलगायतका स्थानीय कलाकारले भरपूर मनोरञ्जन दिलाएका थिए।
भलिबल र नृत्य प्रतियोगितामा विजेता तथा उपविजेताहरूलाई कार्यक्रममा प्रमुख अतिथि फाकफोकथुम गाउँपालिका अध्यक्ष दीपेन्द्र खनाल,

विशेष ...

अतिथि प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत दिलकुमार लिम्बू, कल्पना राईले पुरस्कार तथा मेडल, ट्रफी प्रदान गरेका थिए।
वडाकार्यालयको ५० हजार रुपैयाँ, विदेशमा रहेका युवा साथै स्थानीयबासीको आर्थिक सहयोगमा कार्यक्रमको आयोजना गरिएको जनाइएको छ। यसअघि पनि बढाए अन्त्य कार्यक्रमहरूमा आर्थिक सहयोग गर्दै आएको बताइएको छ।

सुरक्षा ...

अधिकृतको कार्यालय तथा निर्वाचन कार्यमा खटिएका सम्पूर्ण जनशक्तिको सुरक्षा व्यवस्था मिलाउन पनि आयोगले निर्देशन दिएको छ।
यस्तै, मतदाताको रूपमा रहेका प्रदेशसभा सदस्यहरू तथा स्थानीय तहका प्रमुख र उपप्रमुखहरू विभिन्न जिल्लामा छरिएर रहेकाले उनीहरूको सुरक्षामा पनि आठ गते आठ गते ध्यान दिन भनिएको छ।

गोसा ...

गोसा भन्नाले गोसा कुवाको छ। सङ्कलित यो रकम नेपाल बैङ्क लिमिटेड, सानिमा बैङ्क र एनएमबी बैङ्कमा रहेको समितिको खातामा जम्मा गरिएको पनि उनले बताए। सङ्कलित पुसको यो पछिल्लो समेत गरी पाथीभरा जम्मा भएको भेट्टी रकम छरिएर रहेकाले उनीहरूको सुरक्षामा पनि आठ गते आठ गते ध्यान दिन भनिएको छ।

गोसा ...

गोसा भन्नाले गोसा कुवाको छ। सङ्कलित यो रकम नेपाल बैङ्क लिमिटेड, सानिमा बैङ्क र एनएमबी बैङ्कमा रहेको समितिको खातामा जम्मा गरिएको पनि उनले बताए। सङ्कलित पुसको यो पछिल्लो समेत गरी पाथीभरा जम्मा भएको भेट्टी रकम छरिएर रहेकाले उनीहरूको सुरक्षामा पनि आठ गते आठ गते ध्यान दिन भनिएको छ।

कर्मचारी आवश्यकता

यस पूर्वाञ्चल दैनिक पत्रिका वितरण गर्नका लागि अर्जुनधारा क्षेत्रमा एक जना वितरक आवश्यकता परेकोले आफ्नै साइकल भएको स्थानीय व्यक्तिले तु-सम्पर्क गर्नुहोला।
नोट: काम गर्नुपर्ने समय बिहान ६:०० बजेदेखि बिहान ७:०० बजेसम्म सम्पर्क :- ९८४२६३७४९८, ९८४२६३४७४०

पूर्वाञ्चल

सम्पादकीय

संघीयतामा निजामती प्रशासन

नसर्ने रोग :
चुनौती र नियन्त्रण

दक्षिणपूर्वी एसिया क्षेत्रमा हुने मृत्युहरू मध्ये नसर्ने रोगका कारण हुने मृत्युदर निरन्तर वृद्धि भइरहेको छ । यस्तो मृत्युलाई रोक्न र नियन्त्रण गर्न विश्व स्वास्थ्य संगठनले आफ्ना सदस्य राष्ट्रहरूलाई अपिल गरेको छ । यही रोगका कारण हुने कूल मृत्युको दुई-तिहाइ मृत्युलाई रोक्ने उपचार सेवालाई विस्तार गर्ने उद्देश्यले विश्व स्वास्थ्य संगठनले विगतदेखि नै कार्यक्रम सञ्चालन गर्दै आएको छ । त्यसका लागि सदस्य राष्ट्रहरूले पनि विगतमा सञ्चालन गरिएका नसर्ने रोगहरू सम्बन्धी सेवाहरू प्रदान गर्ने, सेवाको परिमाण बढाउने, शारीरिक क्रियाकलाप प्रवर्द्धन गर्ने, चिनीयुक्त गुलिया पेयपदार्थमा कर लगाउने, सुतीको प्रयोग नियन्त्रणका उपाय अवलम्बन गर्ने तथा मानसिक स्वास्थ्य सेवा प्रवर्द्धन गर्ने जस्ता कार्यहरू गर्दै आइरहेको छ ।

नसर्ने रोगको बढ्दो प्रकोप, त्यसले पार्ने प्रभाव र असरको नियन्त्रणमा चुनौती रहेका समय सदस्य राष्ट्रहरूले दिगो विकास लक्ष्यहरू हासिल गर्न क्षेत्रीय कार्ययोजना विस्तार गर्ने सम्बन्धमा छलफल पनि गरेका छन् । नसर्ने रोगका कारणले हुने मृत्युको भण्डै आधा ३० देखि ६५ वर्षबीचको उमेरका रहने गरेका छन् । यस क्षेत्रको एक चौथाइ वयस्क जनसंख्या उच्च रक्तचापबाट पीडित छ भने प्रत्येक बाह्र जनामध्ये एक जना वयस्क मधुमेहबाट पीडित छन् । यस्तोमा दिगो विकासको लक्ष्यको ३.४ प्रतिशत लक्ष्य हासिल गर्न, भएका उपलब्धीहरू कायम राख्न, प्राथमिकता दिनुपर्ने क्षेत्रमा कार्यलाई तीव्रता दिन, नवीनतम उपाय र पद्धतिहरूको परीक्षण पनि आजको चुनौतीका रूपमा रहेका छन् ।

बर्सेनी नसर्ने रोगको चाप र भयावहता बढ्दै गएको अवस्थामा बढ्दो मृत्यु सम्बन्धी रोग, मधुमेह, मृगौला र क्यान्सरको नियन्त्रण यस क्षेत्रका लागि चुनौतीको विषय भएको छ । त्यसबाहेक श्वासप्रश्वास, मोटोपन, रक्तअल्पता जस्ता रोग पनि चुनौतीका रूपमा देखिन थालेको जानकारीहरू बताउँछन् । नसर्ने रोगका कारण हुने मृत्युको चार प्रतिशत मधुमेहबाट हुने गरेको डा. रोशन पोखरेलले बताएका छन् । नेपालीमा ६६ प्रतिशतले सागसब्जी र फलफूल नखाने गरेको एउटा अनुसन्धानले देखाएको छ । यस्तै अस्वस्थ खानपान, अल्छीपन, निष्क्रिय जीवन पनि असामयिक मृत्युको कारण हुने गरेको छ । त्यसले यस्तो भयावहता र जटिलतालाई रोक्न व्यापक प्रचार-प्रसार आजको आवश्यकता हो । उपलब्ध स्रोतसाधन, जनशक्ति र पूर्वाधारको अधिकतम प्रयोगमा राज्यको ध्यान जानु पर्दछ । त्यसका लागि राज्यले प्रभावकारी नीतिनिर्माण र कार्यान्वयनमा लाग्नु पर्दछ ।

मुलुकमा संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र कायम छ । त्यसैले निजामती प्रशासनले पनि सञ्घीयताको भावना र मर्मलाई आत्मसात् नगरी सुखै छैन । संघीयता केन्द्रीकृत राज्य प्रणालीलाई विकेन्द्रित गरी जनताको पहुँचमा सेवा पुऱ्याउने संयन्त्र हो । त्यसैले यस यात्रामा अधि बदन निजामती प्रशासनले आफूलाई अभि उत्साहित बनाउनुपर्छ । निजामती प्रशासनको मुख्य कर्म र धर्म भनेकै राज्यको नीति तथा कार्यक्रम र बजेट जनताको हितमा प्रभावकारी ढङ्गले कार्यान्वयन गर्नु हो ।

सरकारले गरेका निर्णय कुशलताका साथ कार्यान्वयन गर्नु निजामती प्रशासनको प्रमुख कर्तव्य हो । चाहे सरकार संघीय होस् वा प्रादेशिक होस् वा स्थानीय होस् । जुनसुकै सरकारको अधिनमा रहेर भए पनि जनताको पक्षमा सरकारको नीति तथा कार्यक्रम बिना पूर्वाग्रह सञ्चालन गर्न निजामती प्रशासन तयार हुनुका साथै सक्षम पनि हुनु पर्दछ । संघीय प्रणालीमा काम गर्दा जनतासँगको साक्षात्कार बढी हुने भएकाले स्थानीय जनताको भावना, मर्म, दुःख, पीडा, खुशी, हँसो, भाषा, वेशभूषा, संस्कृति र संस्कार सबै पक्षमा जानकारी रहनुपर्ने र तिनको सम्मान गर्नुपर्छ ।

केन्द्रमा बसेर मोसफलको योजना बनाउने अनि सरोकारवालाको सहभागिता बिना योजना कार्यान्वयन गराउन खोज्ने सजिला दिन अब छैनन् । यसर्थ केन्द्रीकृत प्रणालीमा बानी परेका शहरी सुविधामा रमाउन चाहनेका लागि संघीयता पक्कै रमाइलो विषय होइन । तर, आफ्नो गाउँ-टाउँको परिवेश बुझ्ने र जनताको अगाडि बसेर काम गर्न चाहनेलाई संघीयता थप अवसर र उत्साहको विषय हो । बरु प्रत्यक्ष रूपमा जनताका परिचयमा आफ्नो क्षमता प्रदर्शन गर्न पाउँदाको आत्मसन्तुष्टि यसमा छुट्टै हुन्छ ।

जहानियाँ राणा शासन र निरङ्कुश राजतन्त्रको छायामुनि लुटपुटिएर सधैं सत्ता र शासकको सेवामा समर्पित हुने प्रथा त्यागेर निजामती सेवामा कार्यरतले जनताप्रति जिम्मेवार भई सत्ता र शक्ति केन्द्रको चाकडी र चाप्सुलीमा मात्र रमाउनु हुँदैन । निजामती सेवालै आफूलाई निरीह जनताको मालिक र हाकिम हुँ भन्ने व्यवहार र घमण्ड देखाउनु हुँदैन । आफ्नो अलग पहिचान बनाउन सक्नु पर्छ । यस सेवाभित्र प्रशस्त इमानदार राष्ट्रसेवक छन् । तर, तिनीहरूको आवाज सधैं पाखा लाग्ने गरेको छ । जनताको चरम असन्तुष्टि, कर्मचारी वृत्तभित्र हुने भेदभाव, पक्षपात, चाकडी, भ्रष्टाचार, अनियमितता, संघीयताको मर्मप्रति अल्छी व्यवहार देखा दिनुमा निजामती सेवाको आमूल परिवर्तन नगरी नहुने अवस्था छ । राजनीतिज्ञले आँट गरेमा यसको उपयुक्त समय पनि अहिले नै हुन सक्छ ।

जनताले तिरैको करबाट तलब-भत्ता खाएर जनताको काम नगर्ने प्रवृत्ति निजामती सेवाको विगतदेखि कै चर्चित हो । हालका दिनमा जनतामा आएको चेतनाले गर्दा यस प्रवृत्ति माथि प्रश्न उठ्न थालेका छन् र निजामती प्रशासनको फेरिएको असली व्यवहार माग हुन थालेको छ । यी कुरा उठाइरहेदा यो प्रस्ट हुन्छ कि निजामती प्रशासनले

रामबहादुर तामाङ

जनताको भावना कहिल्यै बुझ्न प्रयास गरेन । बरु आफूलाई उपल्लो दर्जाको सुकिलो वर्गमा स्थापित गरिरह्यो । अनि कर्मचारी र जनताबीचको दुरी कहिल्यै नजिकिन सकेन । आमजनताको नजरमा कर्मचारी सेवकको रूपमा कहिल्यै दर्ज हुन सकेन । त्यसैले निजामती प्रशासनलाई पुनर्गठन नगरी संघीय नेपालको सपना सम्भव छैन ।

राणाकालमा राणा शासकहरूलाई रिभाएर बिर्ता पाउने मुखियाहरू र सक्रिय राजतन्त्रमा राजा, प्रधानमन्त्री र मन्त्रीहरूलाई खुशी पारेर अकृत कमाउने कर्मचारी कहिल्यै जनताको सहयोगी र विश्वासिलो बन्न सकेन । सञ्घीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रमा पनि यसलाई बुझिदिनुपूर्वक सञ्चालन

उपल्ला तहमा पुग्ने तर नतिजा दिन नसके, मरेर काम गर्नेहरू जहिल्यै उपेक्षित हुनेखालको अवस्था अब दोहोरिनु हुँदैन । लोक सेवा आयोगकै परीक्षालाई मात्र अनि परीक्षा मान्न सकिँदैन किनभने हाम्रा सार्वजनिक संस्थानमा लोक सेवा आयोगको परीक्षा पास गरेका कर्मचारी छन् । तर, सोही प्रकृतिको कार्यक्षेत्र भएको निजी कम्पनीसँग किन नतिजामा प्रतिस्पर्धा गर्न सकेका छैनन् त हाम्रा सरकारी संस्थानहरूले ? निजीमा त लोक सेवा आयोगले कर्मचारी भर्ना गर्दैन । यसकारण लोक सेवाको परीक्षालाई अन्तिम सत्य मान्ने सार्वजनिक क्षेत्रका अबलहरूले यो सत्य मनन गर्नु ।

निजामती सेवामा थोरै परिवर्तन गर्न खोज्दा

गर्न सकिएन भने निजामती प्रशासन सुध्रिने छैन । यसका लागि नीतिनिर्माताहरू बढी नै जिम्मेवार हुन जरुरी छ । विगतमा सदियौंदेखि शोषण, दमन, उत्पीडन र पक्षपातको सिकार हुँदै आएका विपन्न, दलित, अपाङ्ग, महिला, आदिवासी, जनजाति, मधेशी लगायत समुदायको सम्मानजनक पहिचान र प्रतिनिधित्व राज्य संयन्त्रमा नहुनुको पीडा, दुःख, आक्रोश र आवेग पनि दोस्रो जनआन्दोलनमा मिसिएको थियो । जनआन्दोलन सफल हुनुमा यो वर्गको भूमिकालाई पनि कम आँकन मिल्दैन । यस ऐतिहासिक पृष्ठभूमिलाई पनि संघीय निजामती प्रशासनले सम्मान गर्न भुल्नु हुँदैन ।

एकपटक लोक सेवा आयोगको पाठ्यक्रम फोकेर पास गर्दा सधैं स्थायी हुनेखालको प्रणालीलाई भत्काएर कर्मतामा पाँच वर्षपछि कार्य जिम्मेवारी, उपलब्ध स्रोतसाधन र प्राप्त नतिजाको आधारमा कर्मचारीको सही मूल्याङ्कन गरेर मात्र थप जिम्मेवारी र कार्यावीथ तय गर्नु पर्दछ ।

'रि-भेन्टिज गर्भमेन्ट' पढेका केही कोराविदहरूले अवरोध गर्ने गरेको स्पष्ट देखिएको छ । मन्त्रीपरिषद्बाट स्वीकृत भइसकेको निजामती सेवा विधेयक संसदा पठाउन नसक्नुको मुख्य कारण नै यही हो । यो समूहले आफ्नो सानो स्वार्थका लागि के-के गर्न सक्छन् भन्ने उदाहरण यसले देखाउँछ । 'स्पल इज ब्युटिफुल' पढेका प्रशासनका पण्डितहरू खुट्टाभन्दा टाउको गह्रौं हुने गरी केन्द्रको दरबन्दी बढाउन लाज मान्दैनन् । एउटै मन्त्रालयमा दुई/दुई जना सचिव हालसम्म रहिरहेको औचित्य कसरी साबित हुन्छ ?

संघीय निजामती सेवामा मुलुकभरिका नागरिकका लागि प्रवेश खुला गरिनुको विकल्प नभए पनि प्रदेश र स्थानीय निजामती सेवाको सहायकस्तरमा कर्मचारीको आपूर्ति स्थानीय उम्मेदवारलाई नै प्राथमिकता दिनु उपयुक्त हुन्छ । त्यसैगरी प्रदेश र स्थानीय निजामती सेवाको अधिकृतको हकमा केन्द्रसह सबैलाई खुला गरिनु पर्दछ । नियुक्ति, परीक्षा, सिफारिस जस्ता विषयमा कुनै पनि

सम्भौता हुनुहुँदैन ।

कर्मचारीहरूको सरुवाको विषयमा प्रदेश र स्थानीय तहको सहमतिमा एकबाट अर्कोमा सरुवा हुन सक्ने प्रावधान खुला राखिनु पर्दछ । आपसी सहमतिमा संघीय निकायले सरुवा गरी दिने व्यवस्था हुनु पर्दछ तर केन्द्रले हस्तक्षेप भने गर्नुहुँदैन । त्यसैगरी प्रदेश र स्थानीय क्षमताले नभ्याउने ठूला आयोजनाहरू सञ्चालन जस्ता कार्यका लागि संघीय सेवाका कर्मचारीलाई खटाउन सकिने व्यवस्था कायम राख्नु पर्दछ । बहुवाका लागि भने आफ्नो दरबन्दी बाहेक अन्यलाई मौका दिइनु हुँदैन । केन्द्रीय तालिम केन्द्रमा सबै तहका कर्मचारीका लागि तालिमको व्यवस्था हुनु पर्दछ ।

कर्मचारीको कार्य विवरण, जिम्मेवारी र अधिकार स्पष्ट रूपले ब्याक्ति विशेष जिम्मेवार हुने गरी व्यवस्था हुनु पर्दछ । क्षतिपूर्ति ऐन ल्याई जिम्मेवारी पूरा नगर्ने कर्मचारीबाट सेवाग्राहीलाई क्षतिपूर्ति भराउने व्यवस्था गरिनु पर्दछ । कर्मचारीको कार्य सम्पादन मूल्याङ्कन गर्दा सेवाग्राहीको मूल्याङ्कनलाई प्रमुख आधार बनाई कामको गुणस्तर, संस्थाको साख, कर्मचारीको भूमिका लगायत अन्य आधार लिन सकिन्छ । पुरस्कार र सजाय दिँदा सेवाग्राहीले महशुस गर्न सक्ने हिसाबले दिनु उपयुक्त हुन्छ । अन्तरतह अध्ययन भ्रमण, अनुभव साटासाट गर्ने अवसर पर्याप्त मात्रामा उपलब्ध हुनु पर्दछ ।

कर्मचारीहरूलाई तलबभत्ता उपलब्ध गराउने स्थानीय क्षमता भएपछि केन्द्रले क्रमशः अनुदान घटाउँदै स्वावलम्बी स्थानीय तहको अभ्यास गर्दै जानु उपयुक्त हुनेछ । राजस्व असुली बाँडफाँटको वैज्ञानिक आधार तय गरी स्थानीय र संघीय किलो नहुने प्रयत्न गर्नु पर्दछ । कर्मचारी अभिलेख अलग-अलग राख्न सानो आकारको कार्यालय हेरेकै तहमा स्थापना गरी कर्मचारीको पेन्सन, उपदान, औषधोपचार जस्ता विषयमा निर्णय लिन छिटो हुनुका साथै वृत्तविकास, अध्ययन अनुसन्धान, मानव संसाधन विकास जस्ता विषयमा काम गर्न सक्नु हुन्छ ।

संघीयताको अर्को नाम आत्मनिर्णयको अधिकार तथा प्रजातन्त्र वा लोकतन्त्रको आधार हो । संघीयताले देश टुक्र्याउने नभई जुटाउने गर्दछ । सबै वर्ग, क्षेत्र, सम्प्रदायका साथै हरेक तह र तप्काका नागरिकले सहकार्य र सहअस्तित्वका आधारमा भाइचारालाई आत्मसात् गर्ने मौका मिल्छ । आपसी सम्मान र आदरका कारण उन्नतस्तरको समाज र सभ्यताको विकास हुन्छ । कसैले पनि आफूलाई अपहेलित, उपेक्षित महशुस गर्न छैनन्, जसले गर्दा समाजमा सबैलाई सबै प्रकारको अवसर र आत्मसम्मानको स्थिति हुन्छ ।

विद्रोह र विग्रहको गुञ्जाइस हुँदैन । यसका लागि राजनीति मात्र होइन, निजामती प्रशासन पनि रचनात्मक, सिर्जनशील र नवीन प्रतिविधिसँग साक्षात्कार हुने पर्दछ । अनि निष्पक्ष, सबल, सक्षम, समावेशी हुनु पनि त्यतिबै जरुरी छ । यही भावनालाई सम्मान गर्ने सङ्घीय निजामती सेवा निर्माण गर्नु आजको आवश्यकता हो । गोप

सुरेश बतवडा

माघको चिसो, पसल बन्द नै थियो । विद्यालय पनि बिदा थिए । अगेनामा आगो ताप्यै मोबाइल चलाउँदै गर्दा म्यासेन्जर समूहमा मित्र मिलनजीको ट्याक्क म्यासेज आयो- 'आज पनि मह र खुकुरी नतोडे मौसमले नामर्द भन्छ क्यार', अर्कोले लेख्यो- 'मलाई त खुकुरीले नाक लागेको छ ।' म आफू मदिआको ब्रान्डप्रति अनिश्चित भएकाले प्रतिक्रियाविहीन भएर हेर्दै गए एकछिनमै मिसाएर जिउ तताउनेको बहुमत जुट्यो । स्थान र समयमा पनि तुरुन्तै सहमति भयो । करिब एक दर्जन थपसको चिन्हेले पुनः सहमति जनायो । त्यसपछि म्यासेज बन्द भयो । सामान्यतयाः कुनै विषयवस्तु प्रतिको हाम्रो हेराइ, दृष्टिकोण या बुझाई नै धारणा हो । फुर्सदमा रमभमसहित आधुनिक हुनुपर्छ । समयसपेक्ष चलन जानुपर्छ र समान हिसयत बनाउनु पर्दछ भन्ने विचार अहिलेको युवा वयस्क दुबैमा हावी छ । परिवार बन्धनका महिलाहरू र वृद्धवृद्धा समेत यस्ता धारणाबाट अछुतो छैनन् । जसको बहुमत हाम्रो समाजमा छ । यस्तो निष्पक्षी बनाउन थोरैमात्र कसरतले पुग्दैन । शिक्षित जमातमा समेत रहेका यस्ता नकारात्मक धारणा परिवर्तका निमित्त विशेष किसिमका तथ्यहरूलाई जोड दिएमा मात्र सफलता प्राप्त गर्न सकिन्छ ।

यहाँ प्रसंग जाडो महिनाको हो । यस महिनामा यहाँका आधुनिक समाजले प्रयोगमा ल्याउने मद्यपान र धुम्रपानको हो । 'कस्तो चिसो छ एउटा दिन त साहुजी' भन्दै विभिन्न ब्राण्डका चुरोटो मारु कलेजका ड्रेसमै पनि नजलाउने साहसी ठान्ने विद्यार्थी युवाको हो अनि छुट्टि मनाउन साथीभाइ भेला गरी शरीर तताउन भन्दै मद्यपान गराउने र गर्ने मरा मित्र जस्ता केही कर्मचारी-व्यापारी, बुद्धीजीवी, महिला अनि मजदुरवर्गको पनि हो । जसलाई नयाँ वर्ष, पुर्णमिलन, ग्यादरिड,

रिफ्रेसमेन्ट पार्टी, वर्ष डे, एनिभर्सरी, गुड फ्राइडे र पिक्निक इत्यादिले एकजुट बनाउने गर्दछ । यो मौसममा शरीर तताउने आउने यस्ता ब्याक्तिहरूको जमात हामी हाम्रै स्थानीय पिक्निक स्पट तथा पर्यटकीय स्थलहरूमा नियाल्दा प्रशस्तै भेट्ने गर्दछौं । यसबाट निमित्तको घटना र दुर्घटनाबारे हामी दिनदिने अद्यावधिक भइरहेका छौं । जाडोमा जिउ तताउन रक्सी (अल्कोहल) खाएमा फाइदा गर्छ भन्ने भ्रम यो पिउने समुदायमा व्याप्त छ । धर्म-संस्कृतिका नाममा, सगुनका नाममा चलनचल्तीको नाममा अनि जातले पाएको भन्दै प्रतिष्ठा बढाउन र हिसयत समान बनाउन समेत मदिआको प्रयोग बढ्दो छ ।

त्यसलाई हाम्रो जस्तो बहुसांस्कृतिक समाजले नकार्न समेत सक्दैन । त्यसमाथि जाडो महिनामा सधैं थोरै-थोरै पिएमा जाडो काट्छ, जिउ तताउँदछ र दवाईको काम गर्दछ भन्ने पनि सोचाइ छ । यस्ता गलत र भ्रामक विचारले त भन्ने बुझ्नेलाई पनि अबुझ बनाइ दिएको छ । यसमाथि चिसोमा बिहान-बेलुका लामो यात्रा गर्दा, सवारी चलाउँदा, चिसोमा काम गर्दा बिहानैबाट अल्कोहल पिएर मात्र काम गर्ने र यात्रा गर्ने पनि हुने गर्दछन् । जसले गर्दा कुहिरोको समस्या सवारी दुर्घटना, कार्यस्थलमा दुर्घटना र अन्य आकस्मिक स्वास्थ्य जोखिमहरू बढ्दै गएको छ ।

यसले हृदयघात, मस्तिष्कघात, मुटु कलेजो सम्बन्धी समस्याहरू, कडा प्रकृतिका आकस्मिक स्वास्थ्यप्रश्वास सम्बन्धी समस्याहरू त यसका मुख्य जटिलता नै हुन् । अखबारहरूले देशका विभिन्न ठाउँमा राति मदिआ सेवन गरी सुतेको ब्याक्ति बिहानको सूर्योदय र उज्यालो देख्न नपाएको दुःखद समाचारहरू पढ्छौं/सुन्छौं । चिसो मौसममा मानिसको शरीरको रक्तचाप बढ्ने नै हुन्छ भन्ने विशेषज्ञहरूको ब्याक्तिगत अभिलेखहरूमा र अस्पतालको रिपोर्टिड हेर्दा गत वर्ष भँै यस चिसो मौसममा धुम्रपान, मद्यपानका कारण यस्ता प्रकृतिका आकस्मिक तथा दिव्यरोग भएका विरामीको अस्पतालमा चाप बढेको देखिन्छ ।

त्यस्तै सर्तक रहन सम्बन्धित पक्षबाट विज्ञान नै निकालेर सुझाएको अवस्था पनि छ । कम वर्षाका कारण भएको अत्यधिक प्रदूषण र मानवीय व्यवहारले गर्दा चिसो हुन सक्ने जोखिमको मात्रा अभि बढ्दै गइरहेको छ ।

यो मौसममा चिसो स्थान र हिउँ जन्मे ठाउँ भएको वातावरणमा त भन्नु हाम्रो गलत सोचाई र चरित्रले मृत्यु समेतको जोखिम निम्त्याएको छ । हाम्रो शरीर छालाले ढाकिएको छ । जसको मुनि असंख्य स्नायु रेशाहरू र रक्तप्रवाहका निमित्त रक्तकोषिकाहरू जालो भँै फैलिएका हुन्छन् भने तापक्रम अनुभव गर्ने केन्द्रहरू पनि ठाउँ-ठाउँमा हुने गर्दछन् । जसले चिसो र तातोपनाको अनुभवहरू मस्तिष्कमा पठाउने गर्दछ । जब ब्याक्तिले मादकपदार्थ या रक्सी सेवन गर्छ यसमा हुने विशेषताले मानवलाई भ्रम पैदा गर्दछ । मादकपदार्थमा हुने एक विशेषता भनेको रक्तकोषिकाहरूलाई फराकिलो पार्नु या फुकाउनु हो ।

मानिसले यस्तो अदृश्य प्रक्रियालाई सजिलै विश्वास त गर्न सक्दैन । तर, के हो भने अल्कोहल सेवनपश्चात् छालामा रहेका रक्तकोषिकाहरू फुल्दछन् । फलस्वरूप रगतको प्रवाह बढ्छ र शरीरभित्र प्रवाहित भइरहेको तातो रगत छालामुनिको

भागमा आउने गर्दछ । फलस्वरूप हामीलाई क्षणिक तातो भएको महशुस हुन्छ । किनकि त्यहाँका ताप केन्द्रहरूले मस्तिष्कमा त्यही सूचना दिने गर्दछन् । तर, यदि हामी चिसो मौसममा छौं भने या यो तापक्रम कमी हुने मौसममा हाम्रो बाहिरी छालाको सतहमा आएको रगत तुरुन्तै चिसो भई मुख्य सञ्चार नलीमा गइरहेको हुन्छ । यो एक साइकल प्रक्रियामा हुने गर्दछ । फलस्वरूप मुख्य अंगहरू मस्तिष्क, कलेजो, मुटु, फोक्सो, मृगौला इत्यादिको तापक्रम चिसो रातले गर्दा न्यून हुँदै जाने गर्दछ भने बाहिरी भागका हिट सेन्सरहरूले आफू तातो नै भएको मस्तिष्कलाई सन्देशहरू पठाउँदछन् ।

किनकि उसले शरीरभित्रको रगत बाहिर छालामुनि आएको मात्र पहिचान गरेको हुन्छ । यसरी यहीक्रम धेरै बेरसम्म रहेमा भित्रि अंगहरूमा चिसो रात प्रवाह हुनु पुग्दछ । फलस्वरूप मुटुको चालमा असर गर्ने, श्वासप्रश्वास प्रक्रियामा असर गर्ने, चेतना हराउने र काम्ने हुने गर्दछ । शरीरका मुख्य अंगहरूमा तापक्रम कमी हुन जाने हुन्छ । ब्याक्ति अचेत भई मृत्यु समेत हुन सक्दछ । चिसो मौसममा शरीर तताउन भनेर अल्कोहलमा मह, चाकु तथा अन्य पदार्थ मिसाउन गरी

मादक पदार्थमा हुने एक विशेषता भनेको

रक्तकोषिकालाई फराकिलो पार्नु या फुकाउनु हो ।

मानिसले यस्तो अदृश्य प्रक्रियालाई सजिलै विश्वास

त गर्न सक्दैन । तर, के हो भने अल्कोहल

सेवनपश्चात् छालामा रहेका रक्तकोषिकाहरू

फुल्दछन् फलस्वरूप यहाँ रगतको प्रवाह बढ्दछ र

शरीरभित्र प्रवाहित भइरहेको तातो रगत

छालामुनिको भागमा आउने गर्दछ । हामीलाई

क्षणिक तातो भएको महशुस हुन्छ । किनकि

त्यहाँका ताप केन्द्रहरूले मस्तिष्कमा त्यही

सूचना दिने गर्दछन् ।

सेवन गर्ने पनि चलन छ ।

यसरी पिउँदा पसिना आएको र यसले आनन्दको अनुभव दिलाएको भन्ने पनि सुनिन्छ । तर, यस्तो अवस्थामा भित्रि अंगहरूमा चिसो रात प्रवाह हुनेक्रम अभि तीव्र हुन्छ । किनकि यसबेला मुटुले तीव्रगतिमा चाल पैदा गरी रक्त प्रवाह बढाएको हुन्छ । यसरी हाम्रो बाहिरी भागहरू आँखा, अनुहार, नाक, कान, हल्केला आदिका छालामा तीव्र रक्त प्रवाहका कारण तातो र रातो भएको हुन्छ भने यथार्थमा हाम्रा भित्रि मुख्य अंग र प्रणालीहरू चिचिँदै गएका हुन्छन् । जसले ब्याक्तिलाई मृत्युको मुखसम्म पुऱ्याउन सक्छ । त्यसकारण यस चिसो मौसममा शरीर तताउँछ र आनन्द दिलाउँछ भनेर मदिआ सेवन गर्नु ठूलो भ्रम, जोखिम र हानिकारक हो ।

sureshkhatiwada112@gmail.com

सामुदायिक विद्यालयको गुणस्तरवृद्धि गरिने

बुधबारे, माघ ३। बुधशान्ति गाउँपालिका वडा नम्बर १ ले सामुदायिक विद्यालयको शैक्षिक गुणस्तर सुधार गर्न विशेष योजना शुरु गरेको छ। सामुदायिक विद्यालयका कमजोर विद्यार्थीका लागि टोलटोलमा क्लोज क्याम्प शुरु गरेको हो। क्लोज क्याम्प बडाका विभिन्न नौ ठाउँमा हुने छन्। वडाको नमुना आधारभूत विद्यालयले क्लोज क्याम्प मंगलबारबाट शुरु गरेको छ भने बाँकी दुई सामुदायिक विद्यालयले क्याम्प सञ्चालनको तयारी गरेका छन्। क्लोज क्याम्पका लागि वडाका तीन वटै

विद्यालयलाई वडाको बजेट विनियोजन गरेको छ। क्याम्प कम्तीमा दुई महिना सञ्चालन हुने वडाध्यक्ष अनिल वाग्लेले बताए। अंग्रेजी, गणित र विज्ञान विषयमा कमजोर देखिएका आधारभूत तहका विद्यार्थीलाई क्याम्पमा राखेर सिकाई उपलब्धी हासिल गर्ने योजनाका साथ वडाको बजेट विनियोजन गरेको वडाध्यक्ष वाग्लेको भनाइ छ। उनले योजनाले नौ जनालाई अत्यकालीन रोजगारी सृजना गरिएको पनि जानकारी दिए। सामुदायिक विद्यालयका धेरै विद्यार्थीका अभिभावक आर्थिकरूपमा कमजोर भएको र

त्यस्ता विद्यार्थीका लागि जनप्रतिनिधि नै अभिभावकत्व ग्रहण गर्नुपर्ने वडाध्यक्ष वाग्लेको बुझाइ छ।

विद्यालय व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष विरेन्द्रकुमार घतानीले वडाको शिक्षामा गरेको लगानी सराहनीय भएको बताउँदै आगामी दिनमा समेत यस्ता किसिमका कार्यक्रमलाई प्राथमिकता दिन आग्रह गरेका थिए। उनले राज्यको लगानी यसरी सही ठाउँमा सदुपयोग भएकाले अभिभावकले आफ्ना छोराछोरीलाई उक्त कक्षामा नियमित गराउन समेत आग्रह गरेका छन्।

विद्यालय व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष घतानीको सभापतित्वमा भएको उद्घाटन कार्यक्रममा वडा नं. १ का वडाध्यक्ष वाग्लेको प्रमुख आतिथ्य रहेको थियो।

कार्यक्रममा वडासदस्य लक्ष्मी कँडेल, मोहन कुमार राई, शिक्षक अभिभावक सघका अध्यक्ष लेखनाथ खतिवडा, पत्रकार उमाकान्त खनाल, बुधशान्ति पेंस क्लबका अध्यक्ष तीर्थराज तिमिसिना लगायतको आतिथ्य रहेको थियो। कार्यक्रमको सञ्चालन प्रधानाध्यापक गायत्रा हुँगेलेले गरेकी थिइन्।

अबुधाबीमा निःशुल्क स्वास्थ्य शिविर सम्पन्न

भापा, माघ ३। युएईको अबुधाबीस्थित विविटी रेस्टुरेन्ट, रिदिम फोसिलिटी मेनेज्मेन्ट, ब्लेजिड स्टार क्लिनिक एण्ड रिचल स्टेट कम्पनीको आयोजना निःशुल्क स्वास्थ्य शिविर सम्पन्न भएको छ।

अबुधाबीको प्रतिष्ठित अल अहालिया हस्पिटलको प्राविधिक तथा चिकित्सकीय सहयोगमा आयोजित स्वास्थ्य शिविरमा एक सय ४५ जना विरामीहरूले निःशुल्क स्वास्थ्य सेवा प्राप्त गरेका थिए।

अहालिया हस्पिटलमा कार्यरत नेपाली चिकित्सक यासिर श्रेष्ठ र नेपाली नर्स सुजिता श्रेष्ठको प्रत्यक्ष निगरानीमा सम्पन्न उक्त शिविरमा मधुमेह, विएमआई, रक्तचाप, आँखा लगायत विभिन्न रोगको परीक्षण गरिएको थियो। रिदिम फोसिलिटी मेनेज्मेन्टको कार्यालय परिसरमा सम्पन्न उक्त निःशुल्क स्वास्थ्य शिविरमा नेपाली श्रमिकहरूको साथमा भारतीय, बंगलादेशी, पाकिस्तानी श्रमिकहरूले स्वास्थ्य सेवा लिएको विविटी रेस्टुरेन्टको तर्फबाट स्वास्थ्य शिविरको समन्वयकर्ता रामप्रसाद हुँगेलेले जानकारी दिए।

शिविरमा उपस्थित सहभागीको स्वास्थ्य अवस्था सामान्य पाइए पनि उच्च रक्तचाप र मधुमेहका विरामीको संख्या पनि उल्लेख्य रहेको

कार्यक्रमका संयोजक प्रजा घिमिरे शर्माको जानकारी दिइन्। कार्यक्रममा एनआरएनए युएईका उपाध्यक्ष फडिन्द्र ढकाल, कोषाध्यक्ष सुमन पराजुली, भापाली समाज युएईका महासचिव लोकेस कोइराला, अबुधाबी क्षेत्र अध्यक्ष सूर्यबहादुर खवास उपस्थित लगायतको टोलीले स्वास्थ्य परीक्षण गरेका थिए।

नेपाल पत्रकार महासंघ युएईका सदस्य उमाकान्त पाण्डे, भापाली समाज युएई, अबुधाबी क्षेत्रीय समितिका काशीराम ढकाल, प्रवासी नेपाली मन्त्र युएईका सुन्दर पाठक तथा तथा अन्तर्राष्ट्रिय नेपाली समाजका सदस्यहरूको उपस्थिति रहेको थियो।

आफ्नो कम्पनी परिसरमै हस्पिटलको टोली आएर अति आवश्यक सेवा निःशुल्क उपलब्ध गराएकोमा विविटी रेस्टुरेन्ट, ब्लेजिड स्टार कम्पनी, रिदिम फोसिलिटी मेनेज्मेन्ट, रिदिम बिल्डिङ मेन्टेनियल कम्पनीका प्रबन्ध निर्देशक केशव काकीले उपस्थित सबैलाई आभार व्यक्त गरेका छन्।

विविटी रेस्टुरेन्टका व्यवस्थापक विष्णुप्रसाद लामिछानेले अल अहालिया हस्पिटललाई धन्यवाद दिएका थिए। शिविर सञ्चालनमा नेपाल पत्रकार महासंघ युएई शाखा, अन्तर्राष्ट्रिय नेपाली समाज र भापाली समाज युएईले सहजीकरण गरेका थिए।

‘संस्कारयुक्त शिक्षा आजको आवश्यकता’

अर्जुनधारा, माघ २। संस्कारयुक्त शिक्षा आजको आवश्यकता भएको निजी तथा आवासीय विद्यालय संगठन (प्याब्सन) भापाका अध्यक्ष गौरीमान फागोले बताएका छन्।

प्याब्सन अर्जुनधाराको आयोजना र काठमाडौंस्थित वेदान्त पब्लिकेशन पालिको सहकार्यमा बिर्तामोडमा आयोजित सामाजिक अध्ययनअध्ययन गर्ने शिक्षकहरू बीचको अन्तरक्रिया कार्यक्रमलाई सम्बोधन गर्ने क्रममा उनले सो कुरा बताएका हुन्।

सहजकर्ता लेखक एवम् रोपटर ट्रेनर सूर्यबहादुर गुरुङले सहजीकरण गरेको उक्त कार्यक्रममा ३५ जनाभन्दा बढी शिक्षकको सहभागिता रहेको प्याब्सन अर्जुनधाराका उपाध्यक्ष कुमार रायाले बताए।

प्याब्सनका अध्यक्ष रुद्रप्रसाद सिटौलाको अध्यक्षतामा भएको

कार्यक्रममा पब्लिकेशनका मार्केटीङ इन्फोर्मेटर मनोजकुमार रेग्मी लगायतले धारणा राखेका थिए।

कार्यक्रममा प्याब्सन भापाका सल्लाहकार प्रभुकुमार श्रेष्ठ, उपाध्यक्ष टीकाराम गौतम, पब्लिकेशन मेचीका सिनीयर मार्केटीङ ऑफिसर मिलन चापागाई लगायतको आतिथ्य रहेको थियो। उपाध्यक्ष रायाले स्वागत गरेको कार्यक्रमको सञ्चालन सचिव राजेशकुमार आचार्यले गरेका थिए।

युनाइटेडको हिउँदे क्याम्प

चारजाली, माघ ३। युनाइटेड युथ ओपन ग्रुपको पाँचौं हिउँदे क्याम्पको उद्घाटन भएको छ।

धुलावारी माविको प्राङ्गणमा नगर शिक्षा अधिकारी होमनाथ भण्डारीले क्याम्पको उद्घाटन गरेका हुन्। विद्यालयका प्रभु महेन्द्रविलाश लुईटेलको सभापतित्वमा भएको कार्यक्रम तीन दिन दुई रातसम्म चलेछ।

कार्यक्रममा नेपाल शिक्षक सघका कोशी प्रदेश अध्यक्ष तेजप्रसाद चम्लगाई, भापा जिल्ला अध्यक्ष तोयानाथ रेग्मी, नेपाल शिक्षक महासंघ मेचीनगर अध्यक्ष लेखनाथ पौडेल, दशरथ स्काउट टुपका स्काउटर टेकेन्द्र ढकाल लगायतको आतिथ्य रहेको थियो।

मेचीनगर तदर्थ समितिकी अध्यक्ष रीता थापा, सहायक राष्ट्रिय प्रशिक्षक भगिरथ राई, एड्मान्स टिचर दुर्गाबहादुर लुईटेलले शुभकामना राखेको कार्यक्रममा विभिन्न छ वटा स्काउट टुपका ७२ जना स्काउटको सहभागिता रहेको थियो।

कार्यक्रमको सहजीकरण सिवानी देवानले गरेकी थिइन्।

उच्च गुणस्तर सुलभ मूल्य

सयपत्री बालुवा प्रशोधन उद्योग

यहाँ आधुनिक प्रविधिद्वारा प्रशोधित बालुवा, गिट्टी आदि निर्माणजन्य सामग्री सुपथ मूल्यमा पाइनुका साथै तुरन्त डेलिभरी समेत गरिन्छ।

सम्पर्क : ९८०४९५४४००, ९८६६२४२४६६
अर्जुनधारा नगरपालिका- ४
भापा

हाड जोर्नी नसाका बिरामीलाई सुवर्ण अवसर काठमाडौंका विशेषज्ञ बिर्तामोडमा

स्पाक अस्पताल काठमाडौंका बरिष्ठ डाक्टर अनिलकुमार महतो यही माघ ६ गते शनिबार स्पाक पूर्वाञ्चल अस्पताल बिर्तामोडमा आउँदै हुनुहुन्छ। आफ्नो समस्या जाँच गराई मौकाको फाइदा लिनुहोस्।

जाँच हुने समस्याहरू :

- हाड, कम्मर, गर्दन। घुँडा, जोर्नीहरू दुज्जे, नसा च्यापिएको, हड्डी खिडिएको
- बाथ रोग, युरिक एसिड बढेको
- शरीर भन्ज्याङ्गो, लाठी हुने, कुम जाम भएको
- प्यारालाइसिस, मुख बाझिएको

समय : बिहान ८:०० देखि ३:००

स्पाक पूर्वाञ्चल अस्पताल,
कमलकाँडा रोड, नैपाल टेलिकम पार्क बिर्तामोड, भापा
(फोन : ०२३-५३०१२३, ९८५२९७५०३३, ९८५३०९२९९२)

DHARAN PLASTICS, Khanar-6, sunsari

सार्वजनिक सूचना

Tel: 9802761700, 9802761800

यस धरान प्लास्टिक्स द्वारा उत्पादित नेपाल गुणस्तर NS-40 Standard का HDPE पाईप तपसिल बमोजिम मूल्य सूची कायम गरिएको व्योहोरा यसै सूचनाद्वारा जानकारी गराउदैछौ।

PRICE LIST OF HDPE PIPES AS PER PE-100
As per NS-40/2042 Specification (REVISED ON 2074/10/09)

FISCAL YEAR: 2080/081 (W.E.F: 1ST SHARWAN 2080)

OD (mm)	PN-6 (PE 100)		PN -10 (PE 100)		PN -12.5 (PE 100)		PN -16 (PE 100)	
Min.	Weight/Mtr	Rate/Mtr	Weight/Mtr	Rate/Mtr	Weight/Mtr	Rate/Mtr	Weight/Mtr	Rate/Mtr
20.00							0.135	39.15
25.00					0.173	50.17	0.208	60.32
32.00			0.234	67.86	0.274	79.46	0.338	98.02
40.00			0.360	104.40	0.434	125.86	0.523	151.67
50.00	0.365	105.85	0.555	160.95	0.673	195.17	0.808	234.32
63.00	0.568	164.72	0.882	255.78	1.047	303.63	1.270	368.30
75.00	0.816	236.64	1.248	361.92	1.481	429.49	1.800	522.00
90.00	1.148	332.92	1.787	518.23	2.144	621.76	2.591	751.39
110.00	1.688	489.52	2.643	766.47	3.177	921.33	3.840	1,113.60
125.00	2.187	634.23	3.405	987.45	4.089	1,185.81	4.962	1,438.98
140.00	2.750	797.50	4.261	1,235.69	5.132	1,488.28	6.209	1,800.61
160.00	3.579	1,037.91	5.559	1,612.11	6.695	1,941.55	8.134	2,358.86
180.00	4.518	1,310.22	7.054	2,045.66	8.466	2,455.14	10.256	2,974.24
200.00	5.564	1,613.56	8.698	2,522.42	10.441	3,027.89	12.667	3,673.43
225.00	7.065	2,048.85	10.975	3,182.75	13.217	3,832.93	16.014	4,644.06
250.00	8.678	2,516.62	13.520	3,920.80	16.263	4,716.27	19.758	5,729.82
280.00	10.885	3,156.65	16.936	4,911.44	20.393	5,913.97	24.773	7,184.17
315.00	13.781	4,134.30	21.459	6,437.70	25.818	7,745.40	31.307	9,392.10
355.00	17.467	5,240.10	27.287	8,186.10	32.774	9,832.20	39.718	11,915.40
400.00	22.583	6,774.90	35.345	10,603.50	42.487	12,746.10	51.479	15,443.70

Note: Prices are Ex- Factory VAT @ 13% Extra Price Valid for Current Financial Year

Contact Numbers
Kamal Katiwada: 9802761700
Bidur Regmi: 9802761800

सेफ्टी ट्यांकी सफा गर्नु परेमा हामीलाई सम्पर्क गर्नुहोला।

भापा सेफ्टी ट्यांकी तथा टल सफाई

बिरतामोड सम्पर्क
राजकुमार ओष्ठ
९८२२६४६००५, ९८०६०१०४१०
९८२२६४६००५, ०२३-५४६००५
९८२२६४६००५

सर्वकामका लागि सिटीका
९८२२६४६००५, ९८२२६४६००५, ९८२२६४६००५

भापामै सबैभन्दा ठूलो भ्याकुस सिस्टमको ट्यांकीबाट सफाई गरिन्छ।

ई-साइकल र स्कुटी

ब्याट्रीबाट चल्ने स्कुटी र साइकल

100 KM Mileg- Rs. 10

विशेष छुटमा Rs. 65,000/-
विशेष छुटमा Rs. 1,50,000/-

जिटेक तराजू & ई-साइकल फसल पुरानो भद्रपुर रोड, बिर्तामोड
9817949745, 9802742456

बिर्तामोड नगर अस्पताल

उपलब्ध सेवाहरू

- बाल रोग विशेषज्ञ सेवा**
शनिवार बाहेक हरेक दिन
बिहान १० बजेदेखि १० बजेसम्म
- निःशुल्क नर्मल डेलिभरी सेवा**
(प्रसूति सेवा)
हरेक दिन, २४ घण्टा
- मानसिक, नसा तथा टाउको रोग विशेषज्ञ**
दैनिक १० बजेदेखि २ बजेसम्म
- स्त्री तथा प्रसूति रोग विशेष**
दैनिक १ बजेदेखि ४ बजेसम्म

- भिडियो एक्स-रे
- एक्स-रे
- इसीजी
- २४ घण्टे इमरजेन्सी सेवा (सञ्चालनको तयारीमा)
- डाइलोलिसिस सेवा (सञ्चालनको तयारीमा)
- गर्भवती जाँच सेवा
- रेविजिब्रुड भ्याक्सिन
- परिवार नियोजन सेवा
- पाठेघरको मुखको क्यान्सर जाँच
- निःशुल्क सुरक्षित गर्भपतन सेवा
- बच्चाहरूमा हुने कुपोषण जाँच तथा व्यवस्थापन
- नसर्ने रोगको जाँच
- किटजन्य कोभिडको निशुल्क जाँच
- खोप कार्यक्रम
- निरोगिता प्रमाणपत्र दिने

नेपाल सरकारबाट तोकिएका ९८ प्रकारका औषधिको निःशुल्क वितरण, विशेषज्ञ डाक्टरबाट दैनिक औषिडी तथा परामर्श सेवा उपलब्ध छ।

बिर्तामोड नगर अस्पतालमा स्वास्थ्य बीमा सेवा सञ्चालनमा छ।

मेघ (व. च. चो. ला. लि. लु. ले. लो. आ) - नयाँ कामको प्रस्ताव आउने छ, बोलिको भरमा अयुरो कामहरू फत्ते भएर जानेछन्, आज तपाईंका प्रशंसकहरू बढ्ने छन्।

बृष (इ. उ. ए. ओ. वा. वि. वु. बे. बो) - धार्मिक तीर्थयात्रा हुनेछ, यो समयमा साथीभाइको पूर्ण सहयोग पाइने छ, पराक्रममा वृद्धि हुनेछ, शत्रुमाथि विजय प्राप्तिको योग छ।

मिथुन (का. कि. कु. घ. ड. झ. के. को. ह) - मय अत्यन्तै बलवान छ, मान-सम्मानमा वृद्धि हुनेछ, व्यापार-व्यावसायमा सन्तोषजनक नतिजा प्राप्त हुनाले मन प्रशन्न रहला।

कर्कट (हि. हु. हे. हो. डा. डि. डु. डे. डो) - तत्काल हतार गरेर गरेका काममा नोकसानि व्यहोर्नुपर्ने हुन सक्छ, यात्राको प्रक्रिया अघि बढाउन सकिने योग छ, भैपरी आउने खर्चले चिन्ता होला।

सिंह (मा. मि. मु. मे. मो. टा. टि. टु. टे) - रचनात्मक काम शुरु गर्ने समय आएको छ, पहिले गरिएको कामको हौसलाले थप ऊर्जा मिलेछ, स्वास्थ्यले राम्रो साथ दिनेछ।

कन्या (टो. प. पि. पु. ष. ण. ठ. पे. पो) - सन्तानबाट राम्रो खबर सुन्न पाइने छ, लामो दुरीको यात्रा हुनेछ, खानपानमा ध्यान दिनुहोला, हतारको निर्णयले काम विपन्न सक्छ।

तुला (र. रि. रु. रे. रो. ता. ति. तु. ते) - समय बलवान रहेको छ, यो अवधिमा नयाँ कामको थालनी गर्नुभएमा तपाईंको लागि लाभदायक हुनेछ, प्रेम सम्बन्ध सुमधुर रहला।

बृश्चिक (तो. ना. नि. नु. ने. नो. या. यि. यु) - समय बलवान रहेको छ, अपरान्नापछि खानपानमा ध्यान दिनुहोला, साथी-भाइसँग छोटो दुरीको रमाइलो यात्रा हुनेछ, मन प्रशन्न रहला।

धनु (ये. यो. म. मि. मु. घ. फा. ट. ने) - वृद्धिको उपयोगले विद्या तथा धन आर्जन गर्ने समय रहेको छ, आज शुभ खबर सुन्न पाइने छ। मान-सम्मानमा वृद्धि हुनेछ।

मकर (मो. ज. जि. खि. खु. खे. खो. गा. गि) - तपाईंको लागि आजको दिन मिश्रित फलदायी रहेको छ, परिवारजनमा वेमेलको स्थिति रहने देखिएको घैयै रहनुहोला।

कुम्भ (गु. गे. गो. सा. सि. सु. से. सो. द) - समय मिश्रित फलदायी छ, टाउको तथा आँखा सम्बन्धी समस्याले सताउन सक्छ, सन्तान पक्षबाट सहयोग प्राप्त हुनेछ।

मीन (दि. दु. थ. म. अ. दे. दो. च. वि) - उत्तरार्द्धपछि काम बन्ने योग रहेको छ, दिगो फाइदा हुने काम प्रारम्भ गर्ने समय रहेको छ, आफ्नो लाभोश्रुति अरुले दावी गर्न सक्छन्।